

Odešel Stanislav Kratochvíl, zakladatel oddělení klinické psychologie v Psychiatrické léčebně v Kroměříži

Autor: David Unger / 8.7.2024

<https://zpravyzmoravy.cz/odesel-stanislav-kratochvil-zakladatel-oddeleni-klinicke-psychologie-v-psychiatricke-lecebne-v-kromerizi/>

V sobotu 29. 6. 2024, ve svých nedožitých 92 letech, zemřel prof. Stanislav Kratochvíl, významná osobnost československé klinické psychologie a psychoterapie, který byl uznáván doma i v zahraničí. V Kroměříži byl dlouhá léta vedoucím psychologem ve zdejší psychiatrické nemocnici a zároveň dokázal působit ve vědecké a akademické sféře. Od konce padesátých let do sedmdesátých let na tehdejší Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Brně (dnes Masarykova univerzita), po politických perzekucích v 70. letech našel útočiště na Univerzitě Palackého v Olomouci, kde působil více než třicet let. Po sametové revoluci se zde stal profesorem a obdržel mimo jiné cenu Františka Palackého.

V Kroměřížské psychiatrické nemocnici vybudoval psychoterapeutické oddělení 18b pro léčbu neuróz, které funguje dodnes. V roce 1969 těsně po okupaci Československa sovětskými vojsky stihl absolvovat vědeckou stáž na Stanfordově univerzitě v Kalifornii, odkud do Československa přivezl a rozšířil tradiční přístup v psychoterapii pomocí hypnózy. Vedle psychoterapie neuróz a hypnoterapie byl i spoluzakladatelem československé matematické a manželské terapie, a rovněž sexuologie, sexuální psychologie a sexoterapie. Díky Stanislavu Kratochvílovi se stala kroměřížská léčebna Mekkou psychologů a psychoterapeutů z celého tehdejšího Československa a celé střední Evropy. Sám Kratochvíl pořádal v letech 1974 – 2011 celkem 15 psychoterapeutických konferencí, které byly přehlídkou a setkáním všech psychoterapeutů v České a Slovenské republice.

Světově uznávaná osobnost s moravským srdcem

Stanislav Kratochvíl se vždy považoval za moravského patriota. S oblibou své studenty a kolegy opravoval, když nesprávně uvedli název Čechy ve smyslu pro celou Českou republiku. V roce 1968 i po roce 1989 podporoval svébytnost Moravy a Slezska v rámci československé federace. Byl kolegou a následovníkem doc. Boleslava Barty, který byl zakladatelem pozdějšího Kratochvílova oddělení klinické psychologie v Psychiatrické léčebně v Kroměříži, kam Stanislav Kratochvíl nastoupil v roce 1957 a působil zde neuvěřitelných 60 let. U příležitosti jeho devadesátin byla v areálu kroměřížské psychiatrické nemocnice slavnostně odhalena lavička Stanislava Kratochvíla, o které jsme před téměř dvěma lety informovali.

V minulém týdnu po odchodu Stanislava Kratochvíla ztichl český, ale i celosvětový psychoterapeutický svět. Jeden z nejvýznamnějších světových psychoterapeutů, Jeffrey Zeig, PhD., v reakci na odchod Stanislava Kratochvíla napsal: „Obrovská ztráta pro svět. Je mi to hluboce líto.“

Stanislav Kratochvíl byl uznávaný nejen doma, ale i v zahraničí, jeho knihy byly vedle češtiny publikovány i v polštině, jezdil do USA, Německa, Rakouska a dalších států. Ve Spojeném království mu byla udělena mezinárodní hypnoterapeutická medaile. Přitom za „normalizace“ se ho do zahraničí jeho nadřízení zdráhali pustit. Po emigraci jeho kolegy a přítele prof. Hájka do Velké Británie strávil jeden den na výslechu kroměřížského okresního oddělení StB. Jeho primář mu mezinárodní medaili, která přišla poštou, dokonce předal jen mimochodem v průběhu pracovní schůzky se slovy „Něco ti došlo...“

Pohřeb Stanislava Kratochvíla se konal dne 4. 7. 2024 ve smuteční síni na kroměřížském hřbitově za účasti významných osobností české psychologie a psychoterapie. Slova rozloučení mimo jiné pronesl doc. Jan Kožnar, významný představitel české sexuální psychologie, pohřbu se zúčastnili významní představitelé domácí psychologie, psychoterapie a sexuologie, z nichž nechyběli např. profesoři Petr Weiss nebo Ján Praško Pavlov.